mini ꝛ appetibile. O mirabil' ꝯuerſio iſta
Et iō homini xpiano ſi vere xpianus eſt:
mors et oīs pena corꝑal' eſt ꝓpt xpm ſū/
me amabil' ꝛ deſiderabil' ꝛ acceptabil'. q̄a
oīs hō xpian⁹ veraciter amat ꝛ vult imi/
tari xpm. qđ nō poſſet facere: ſi nō poſſet
pati mortē corꝑalē ꝛ penā ſic xps. Quid
eni rōnabili⁹ q̄ȝ vt ſic xps ſuſtinuit mor/
tem volūtarie ꝛ penā corꝑalem. ita ꝛ xpia
nus ſuſtineat mortē et penā corꝑalē ꝓpt
xpm volūtarie. vt hoīes habeāt in ſeipis
ꝛ in corꝑe exteriori illud ꝑ qđ poſſint oſtē
dere amorē interiorē ꝛ affectū cordis er/
ga xpm. Quare ꝯuenientiſſimū eſt q̄ re/
maneāt in hoīb9 repatis q̄ ad aīam pene
corꝑales: nō tñ vt regnarēt ꝛ dñarent' ſic

Añ mortē christi mors dominabat' nobis

ante. q̄ȝ timebant'. Omē qđ timet' ab ali/
quo: dñat' ei: et regnat ſuꝑ eū. ꝛ iō mors ꝛ
oīs pena corꝑalis dñabat' homi: ꝛ regna
bat ſupra hoīeȝ. q̄ȝ timebat' ab hoīe. Sȝ
in hoīe xpiano mors nō timetur. nec aliq̄
pena corꝑalis. ꝛ ideo nō dñat': q̄ȝuis ſit ī
hoīe. nec regnat. imo ſubijcit' volūtati ei⁹.
Sed q̄m in corꝑe et in carne hoīs lapſi
erat etiā ꝯcupiſcentia carnis ſeu volūtas
carnis inordinata: ꝑ quā caro erat corru
pta et infecta. ꝑ quā caro dñabat' anīe: et
ſubiugabat' ſibi totaliter ꝑ iſtā ꝯcupiſcen
tiam aīa. ꝛ iſta volūtas carnis inordiata
ꝛ libidinoſa erat verus inimic⁹ anīe. q̄ȝ ꝑ
ipaȝ aīa erat corrupta ꝛ īfecta. ꝛ etiā caro
ipa ꝓpter iſtā ꝯcupiſcentiam inimica erat
dei. q̄ȝ de⁹ creabat aīaȝ mūdā. ꝛ iſta caro
ꝓpter iſtā ꝯcupiſcētiā ſuā corrūpebat ꝛ i/
ficiebat aīaȝ, ꝛ trahebat ipaȝ ad ſe: ſic me/
retrix trahit viꝝ. Et iō q̄ȝuis iſta volūtas
ſeu ꝯcupia carnis ſit inimica aīe: et cor/
rūpit aīam: et inimicet' deo. attñ non de/
buit deſtrui nec annihilari totalr̄ nec de/
leri: vt nll'o mō eēt. imo ꝯueniēs fuit q̄ re
maneret cū alijs penis corꝑalib9. quoniā
poſtq̄ȝ aīa recuꝑabat ſuū bene eſſe et ſuaȝ
bonitatē: rectitudinē et virtutē: ꝛ ſuā for/
titudinē. ꝛ ꝑ ꝯſequens liberabat' a pote/
ſtate et dominio carnis. ideo q̄ȝ caro ꝑ il/
lam ꝯcupiſcentiā dānauerat aīam. conue
niens eſt q̄ tal' inimic⁹ remaneat vt anīa
vindicet ſe de ipo ſuo inimico capitali: et
ꝯtinue ipm puniat et captiuet: ꝛ vincat:
ꝛ pugnet ꝯtra eū indeſinēter. q̄m inimic⁹

Christ⁹ morte ſua nō remouit ꝯcupiam carnis ł fomiteȝ.

mortalis nō debet ſtatim occidi: ſed debȝ
languere ꝛ paulatim deſtrui. Sufficit ei
anīe q̄ inimicū ſuū teneat ſub pedib9 ſu/
is: et dñetur ei: et ꝑcutiat ꝛ verberet ipm.
ideo ſufficit hr̄e anīe adiutoriū vt dñetur
ſuo inimico capitali. Item etiā eſſet anīa
ocioſa q̄dāmodo niſi haberet inimicū cō
tinuum cū q̄ pugnaret ꝛ ſe exercitaret in
pugna ꝯtinua cū armis ſibi dat' a xpo. ꝛ
ſic ꝯtinue pugnādo acq̄rit victorias ꝛ me
rita. Itē etiā bonū eſt homī vt ꝯtinue ſen
tiat ſuū capitalē inimicū: q̄ ipm dānaue/
rat: et ſub cui⁹ poteſtate erat. ꝛ ſic cogno
ſcat grām ſibi factam: ꝛ cognoſcat ſe acce
piſſe grām: et bene eſſe quantū valet. ꝛ co
gnoſcat ꝑ experientiā a q̄li inimico libe/
ratus ſit cui ante ſeruiebat: ꝛ timeat deuȝ
offendere: ne iteꝝ reuertat' ſub ptāte talis
inimici et tante corruptiōis: et ſemꝑ cogi
tet a quanta corruptione et ſorditate aīa
ſit liberata. et ſemꝑ grās agat: et non tra/
dat obliuioni. Ergo fuit ꝯueniens vt re/
maneat in hoīe repato ꝯcupiſcētia: nō tñ
vt regnaret ꝛ dñaret' ſicut ante. ſed ꝓpter
cauſas dictas. Et ſic apparet q̄liter xps
oīa mala hoīs ꝯuertit in bonū. ꝛ q̄ remō
uet malū aīe ſeu volūtariuȝ. ꝛ dat bñ eſſe
aīe. et malū corꝑis facit volūtariū et me/
ritoriū: qđ ante erat inuoluntariū.

De forma ꝛ mō in q̄b9 ieſus xps filius
dei ꝛ hō ver⁹: vt ver⁹ medicus et ſaluator
dat bñ eſſe: et grām et ſalutē: ꝛ oīa neceſſa
ria homī lapſo. q̄b9 recipit hō de facto et
modo regenerādi et renouandi hoīem: et
incorporandi eū cum chriſto

Titulus. cclxxxi.

Q Quoniaȝ autē hō lapſus et ꝑdit⁹ indiget vt
recipiat bñ eē: ꝛ curet' a ſuo ma
lo eē. indiget etiā vt recipiat indulgētiā ꝛ
remiſſionē oīm pctōꝝ ꝛ offenſaꝝ. ꝛ h̄ nul
lus pt dare niſi ieſus xps: vt iā declaratū
eſt. ideo mō oportet ſpecialiter venire ad Ti. cc/lxxv.
factū et ad modū ordinatū et p̄finitum a
xpo: in q̄ hō de facto recipiat oīa nc̄aria
ſibi q̄ ad aīam. Uñ ipe xps ordiauit ī ec/
cleſia ſua modū et formaȝ in q̄b9 ipſe dat
hoī grām: et bñ eſſe et ſalutē. ꝛ hō recipit
ea de facto. Uñ q̄ȝ bñ eſſe qđ hō debȝ re/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Q, xp̄s inſtituit dare gr̄i az hoi p ſeſibilia puta p ſacr̄a | cipere a xp̄o ē inuiſibile. ⁊ ip̄a gr̄a q̄ eſt bn̄
eſſe eſt inuiſibil̄. q꞉ eſt res ſpūalis ſicͭ aīa.
ꝓpter hoc xp̄s oꝛdinauit aliq̄s res coꝛpa/
les ſenſibiles et viſibiles. p q̄s ⁊ in q̄b⁹ hō
recipet adiutoꝛiū et bn̄ eſſe ſeu gr̄am ſuaꝫ
a deo. videlicet recipiendo in ſe illas res
coꝛpales. que q̄dē res coꝛpales ⁊ viſibiles
hn̄t ſilr̄itudinē cū illa gr̄a recipiēda: ⁊ q̄d/
āmodo ſignificant eam ⁊ rep̄ntant. Ita ꝫ
xp̄s oꝛdinauit et inſtituit ꝙ hō recipet ſu
um bn̄ eſſe et ſuū donū p res coꝛpales et
viſibiles tanq̄ꝫ p quedā inſtrumēta: ⁊ nō
voluit dare ſuā gr̄am ⁊ ſuū donū. nec tan
tum bn̄ficiū totaliter occulte: ſed ī foꝛma
viſibili et manifeſta: nō ꝙ illud qđ dat̄ ſit
viſibile: nec videat̄ nec audiat̄: ſed ſolū vi
det̄ in illa re coꝛpali et viſibili: ſicͭ in q̄daꝫ
ſigno et in q̄dā imagine: Et iō vt hō poſ
ſet cognoſcere q̄d ē illud qđ recipit in aīa.
oꝛdinauit dn̄s nr̄ ieſus xp̄s tales res viſi
biles aptas ad hoc: vt p illas nos poſſi/
mus cognoſcere illud inuiſibile qđ recipi
mus. Et oꝛdinauit exteri⁹ modū ⁊ foꝛmā
recipiendi et applicādi tales res viſibiles
ad ip̄m hoīem: et exteri⁹ in coꝛpe: vt per h̄
homo cognoſceret et cogitaret: ꝙ ſicut ex
teri⁹ et viſibilit̄ fit ꝙ ita ꝯfoꝛmiter ip̄e do/
Quare | min⁹ ieſus xp̄s oparet̄ in aīa. Et hoc fuit
xp̄s inſti | valde ꝯueniens et ꝓpoꝛtionatū hoī: vt p
tuit ſa/ | talē modū hō recipet donū xp̄i. q꞉ hō de
cramēta | bet cognoſcere q̄d eſt illud qđ recipit. et
modus cognoſcendi ip̄i⁹ hoīs eſt: vt per
coꝛpalia ſenſibilia et viſibilia: cognoſcat
Supra | ſpūalia et inuiſibilia: vt iā declaratū fuit
p⁹ p̄nci/ | in ſcala nature. Et iō ſicut p ſcalā nature
pium. | q̄ ꝯſiſtit in rebus viſibilib⁹: hō aſcēdit ad
cognoſcendū res ſpūales ⁊ īuiſibiles. ita
ſilr̄ dn̄s oꝛdinauit homī lapſo q̄ndā ſca/
lam in reſtauratiōe ſua: vt p res coꝛpales
et viſibiles hō cognoſceret res ſpūales et
inuiſibiles. et nō ſolū hoc. imo ſuſcipien/
do tales res coꝛpoꝛales et viſibiles: viſi/
biliter recipet ip̄as res ſpūales et inuiſibi
Scala | les inuiſibiliter. Et iō iſta ſcala vltima eſt
creatōis | ſcala recipiendi et cognoſcendi ip̄as res
et ſcala | inuiſibiles in hoīe. et nō tm̄ cognoſcēdi.
recreatō | ſed ſcala nature eſt tm̄ ſcala cognoſcēdi:
nis | et ideo iſta ſcala vltima eſt melioꝛ: vtilioꝛ
⁊ magis fructuoſioꝛ homi. Prima ſcala ē
ſcala nature. iſta ſecūda ſcala eſt ſcala gr̄e.

Prima ſcala eſt ſcala creationnis et con/
ditionis. ſed iſta ſcđa ſcala eſt ſcala recrea
tionis: reparatōis ⁊ reſtauratiōis: ſcala vite
ſcala ſalutis. Prima ſcala eſt ſcala homis
inq̄ꝫtū hō eſt. ſed iſta ſcđa ſcala ē ſcala ho
minis inq̄ꝫtū lapſus eſt. Et iō hō inq̄ꝫtuꝫ
eſt lapſus: debet p̄mo aſcēdere p iſtā ſca/
lā gr̄e. q꞉ hō lapſus eſt in ꝓfundiſſimo lo/
co et infimo: et diſtat in infinitū a deo: ⁊ ē
inimic⁹ dei. ⁊ ideo p̄mo debet exire de il/
lo loco infimo: et aſcēdere ad gr̄am dei et
ad donū dei et auxiliū et adiutoꝛiū: et ad
bene eſſe. q꞉ aliter nō poterit aſcēdere per
ſcalam nature: Primo de⁹ oꝛdinauit ho
mini pfecto habenti bene eſſe ſcalā natu/
re: p quaꝫ poterat aſcendere feliciter ⁊ de
ſcendere. Secūdo oꝛdinauit homini la/ | Scala
pſo q̄ cecidit de bene eſſe ad male eſſe: ⁊ d | gratie.
gratia ad culpam. de amicicia dei ad ini/
miciciam. ſcalam gratie p quam aſcende/
ret ad bene eſſe et ad gratiā et ad amiciciā
ſuam. Et ideo homo lapſus nō poteſt in
uenire deuꝫ quē pdidit: niſi aſcendat per
ſecundam ſcalā. Et ſi per pꝛimam pꝛimo
vult aſcendere et ire ad deū: tunc frangit
collum ſuum: et habet obſtaculum: ⁊ nō
inuenit deum: ſed magis inueniet erroꝛeꝫ
et diabolum: et malum ſuum. Per p̄maꝫ
ſcalam nature ſeu creaturarū homo aſcē
debat ad deum. ſed per ſecundā aſcendit
ad deum hominem. Sic ergo ſicut du/
plex eſt ſtatus hominis. ita duplex eſt ſca
la. Prima fuit oꝛdinata a deo tm̄. Scđa
eſt oꝛdinata a deo homine. ſ. ieſu xp̄o. Et
iō valde rōnabile fuit: vt ſicͭ de⁹ qn̄ nōdū
erat homo: oꝛdinauerat vt homo aſcēde/
ret ad deum per ſcalam rerum viſibiliuꝫ
et coꝛpalium. ita quādo factus eſt homo
et recepit coꝛpus: oꝛdinauerit vt hō aſcē/
dat ad deum et hoīem p ſcalam reruꝫ coꝛ
poꝛalium. Et ſicut in ſeip̄o habet q̄ndam
ſcalā humanitatis et diuinitatis: ſeu coꝛ/
poꝛis et aīe et diuinitatis. et etiam homo
habꝫ q̄ndā ſcalā in ſeip̄o. ſ. coꝛpis et aīe.
ita etiam oꝛdinauit quādā ſcalam rerum
coꝛpoꝛalium ſeu viſibiliū et gratie ſue: vt
homo p res viſibiles ab ip̄ſo oꝛdinatas
aſcēderet ad gratiā ſuaꝫ. Et ſicut ī ſe ſcala
habet duos grad⁹. ſ. hūanitateꝫ diuinita
tem. et per humanitatem aſcēdit ad diui/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nitatem. ⁊ hõ habet etiã in ſcala ſua que ẽ
in ipõ duos g̃dus. ſcꝫ corpꝰ ⁊ aĩam. ita cõ
formiter ſcala ab ipõ ordinata hr̃et duos
gradus. ſcꝫ ipas res viſibiles: ⁊ grãm ſu/
am. ⁊ ꝑ res viſibiles aſcẽderet ad grãm ſu
Cõueniẽt xp̄s inſtituit dare grãm ꝑ viſibilia. am cognoſcendã ⁊ recipiendã. Nõ eni eſt
mirũ ſi xp̄s ordinauit ꝙ in rebꝫ corꝑalibꝫ
et viſibilibꝫ hõ lapſus recipiat grãm ſuã:
⁊ ſuũ bene eſſe ꝑditũ. cũ deus p̃mo ordi/
nauerit ꝙ hõ habẽs iam bene eſſe recipe/
ret ſuum optimũ eſſe ꝑ res corꝑales. ſcꝫ li
gnum ſcientie boni et mali. ſcꝫ ſeruando
obedientiã de p̄cepto dato ſuꝑ lignuꝫ ſci/
entie boni et mali. quod quidẽ lignũ erat
res corꝑalis et viſibilis. Et ideo ſicut de
us ordinauerat vt homo ſeruando illam
obedientiaꝫ: de illo ligno reciperet optime
eſſe. ita etiaꝫ ordinauit xp̄s deus ⁊ homo
aliquas res viſibiles ⁊ corꝑales: vt hõ il
las in ſe recipiens ꝑ obedientiã: et ꝓpter
obedientiã recipiat grãm ſuam et bñ eſſe
ſeu donum ſuũ. Et ideo ille res viſibiles
ab ipõ ordinate et inſtitute habent talem
virtutẽ et efficaciã ex ordinatione ſua. vt
q̄cunq; ſuſcipiat eas debito modo: recipi
at gratiã ſuam que ſignificatur per tales
Quõ grã ſit in ſacris. res. Non ꝙ in illis rebꝫ ꝯtineat̃ gratia. ſꝫ
ꝙ ab ipõ datur omni recipienti ꝓpter or
dinationem et inſtitutionẽ ſuam: et qua/
ſi ex quodam pacto. Qui auteꝫ cõtemnit
recipere tales res ab ipõ ordinatas: nul/
lam recipit gratiã. Et ideo q̃꞉ ꝑ tales res
corꝑales dñs ordinauit gratiã ſuam da/
re homini. propter hoc tales res ſanctifi/
cantur et ſacrant̃ ꝑ verba ſua que dicunt̃
in nomĩe ſuo ſuꝑ tales res corꝑales. q̃ q̄/
dem verba etiã ſignificant illã gratiã ſu/
ſcipiendã. Et iõ tales res corꝑales et viſi
biles ſanctificate ⁊ ꝯſecrate ꝑ verba ſunt
ſufficiens inſtrumentũ ad recipiendum
grãm. Et cõuenientiſſime verba xp̄i debẽt
addi cũ rebꝫ corꝑalibꝫ. q꞉ ſicut iã declara/
Ti. ccx. tum fuit in capitulo de verbis dei. duo ſo
Accedit lum habemꝰ a deo: creaturas ſcꝫ et verba
ṽbũ ad ſua. et verba ſua habent oẽm virtutẽ. Et
elemẽtũ deus ꝑ verbum ſuũ fecit creaturas. ⁊ iõ
et fit ſa/ verba dei oꝑantur ſuper creaturas viſibi
cramẽtũ les. Quia g̊ tales res viſibiles debent re/
ſm Au/ preſentare illud inuiſibile qđ dat̃ et reci/
gu. q̄re꞉ pitur: ⁊ hr̃e ſilitudinẽ cũ eo, q꞉ aliter non

faceret hoĩem aſcendere ad cognoſcendũ.
q꞉ etiã dñs ieſus chriſtus inſtituit ⁊ ordi
nauit tales res creatas ad ſignificandũ il
lud inuiſibile quo hõ indiget. et vt hõ re/
cipiendo tales res ab ipõ ordinatas reci/
peret in aĩa illud inuiſibile qđ ſignifica
tur et repſentat̃ ꝑ ipas res. Et ideo q꞉ ver
ba habent magis aptitudinẽ ad ſignificã
dum et repſentandum res inuiſibiles q̃ꝫ
ipe res corꝑales. quia homĩes vtunt̃ ver
bis ad ſignificandũ: et vadunt et intrant
in aĩaꝫ. ⁊ ꝓpter hoc ſignificatio euidenti/
or et magis manifeſta fit ꝑ ṽba q̃ꝫ ꝑ ipas
res corꝑales. iõ vt ſignificatio ſit plena ⁊ ꝙ ſacrã
cõpleta et euidẽtiſſima et clariſſima ⁊ de/ ꝯfert id
terminata et certa verba debent addi cũ qđ figu
rebꝫ viſibilibꝫ: vt ꝑ res viſibiles et ꝑ ṽba rant.
que audiunt̃ fiat vna cõpleta repſentatio
et ſignificatio vnius et eiuſdẽ rei inuiſibi
lis. Et ſic homo velocius et fortius aſcẽ
dit ꝑ talem ſignificationẽ tanq̃ꝫ ꝑ ſcalam
ad illam rem inuiſibilẽ cognoſcendã ⁊ co
gitandã: vt ſimul videndo ipas res viſibi
les repſentantes et ordinatas a dño: ⁊ au
dienda verba ſignificantia idem hõ intel/
ligat clariſſime quid eſt illud inuiſibile:
qđ debet recipe et qđ dabit̃ ei a dño. et vt
homo firmiſſime credat ꝙ recipiat grãm
inuiſibilem: et illud quo indiget recipien
do tales res. Ideo eſt ibi ordinatio et in/
ſtitutio dñi noſtri ieſu xp̄i. et volũtas ſua
qui ordinauit: inſtituit et voluit vt per ta
les res corꝑales homo ſuſciperet gratiaꝫ
ſuam et adiutoriũ ſuum. Sunt etiã ver/
ba ſua irrefragabilia: veriſſima. et iõ tam
ſua efficax ordinatio q̃ꝫ ſua verba que nõ
poſſunt eſſe falſa. formant hoĩem ad cre/
dendum: ꝙ ibi recipit inuiſibilem gratiã
qua indiget. Ecce igit̃ ſcalam firmiſſimã
et fixã et imobilẽ ad aſcendẽdũ: Et quia
iſta ſcala eſt ſcala cognoſcendi et ſuſcipi/
endi ſeu habẽdi. ideo vt vtroq; modo ſit
fortiſſima: eſt ibi p̃mo plena ſignificatio
et repſentatio tam ex parte rerũ q̃ꝫ ex par/
te verboꝝ: vt homo aſcendat cognoſcen/
do: eſt ibi etiã ordinatio xp̄i efficax vt ho
mo aſcendat ad ſuſcipiendũ: et credat fir
miſſime ꝙ accipiat talem gratiã repſenta
tam et ſignificatam tam ꝑ tales res viſibi
les q̃ꝫ per verba. Quid enim magꝭ firmũ

Sacra nccãrio ɔferunt grãm

magis ſolidũ magꝭ ſecurum: ꝙ̄ ordina/
tio xp̄i et verba ſua? Quid eni forti⁹ i re/
gno: q̄d magis imutabile ꝙ̄ ordiatio re/
gis et verbum regꝭ? Et ideo tal' ordiatio
xp̄i et verbum ſuũ iponunt neceſſitatem:
non tamẽ cogentẽ ſed voluntariã. vt ho/
mo recipiendo tales res viſibiles: recipi/
at a xp̄o talẽ grãz ſignificatã p tales res:
ꝛ vt xp̄s det illaz. q꞉ ipe ſe obligauit dare
ex ſua bonitate et voluntate. vt eſſet ſum
ma ſecuritas. qñ ſcꝫ ordiauit tales res vi
ſibiles: et fecit pactũ cum hoibꝫ. Qui eni
voluit mori p homibꝫ cũ ſumma pietate
et benignitate: voluit modum ordiare q̄
magꝭ ɔueniebat homibꝫ. Si eni deus ſe
crete i ventre matrꝭ quãdo corp⁹ eſt orga
niſatum creat et dat aiam rõnalem ſine
petitione et poſtulatõe. quanto magꝭ da/
bit grãm inuiſibilem ſuã: ſi homo debi/
to modo recipiat res corpales ꝛ viſibiles
ab ipo ordinatas ad recipiendũ ſuã gra/
tiam? Uñ tam aĩa ꝙ̄ grã imediate veni/
unt ꝛ fluunt ab eo p creationẽ. Et ſic ipſe
ordinauit qñ fecit hoiem: ꝙ q̄tienſcunq̄
corpus eſſet diſpoſitũ ꝛ organiſatũ: reci/
peret aĩa rõnal' quã ipe crearet. ita ordia/
uit qñ reſtaurauit hoiem: ꝙ qñ hõ recipe
ret debito mõ tales res corpales ab ipſo
ordinatas reciperet grã ſua i aĩa quã ipe
crearet. Et ſicut de⁹ nũq̄ deficit q̄n cre/
et et det aĩam. ita nunq̄ deficit q̄n creet ꝛ
det grãm. ¶ Ecce igit modum p quẽ xp̄s
dei filius dat homi lapſo ſuũ beneficiũ ꝛ
adiutoriũ. ꝛ facit ipm participeꝫ i merito
ſuo ꝛ i morte ſua: ꝛ incorporat hoiem ſibi
ꝛ facit ipm ſuũ membrũ: ꝛ incorporat ei ꝛ
vnitur: ꝛ fit de domo ſua ꝛ de familia ſua
videlicet p res corpales ꝛ viſibiles ab ipo
ordiatas p quas hõ ſignat vt ſit ſu⁹. Uñ
ſi hõ vult recipe grãm ſatiſfactõnis et re/
demptõis p xp̄m. vt mors xp̄i q̄ omia me
ruit ſit ſua: neceſſe eſt ꝙ adhereat ꝛ vniat
xp̄o ꝛ credat i eũ. ꝛ oportet ꝙ iſta creduli/
tas ꝛ fides occulta manifeſtet p ſigna ex/
teriora et viſibilia. Et iõ debuerũt eſſe ſi/
gna certa ꝛ determiata viſibilia per q̄ ho
mines ꝓteſtent ſe credere i xp̄m vt cogno
ſcerent hoies q̄ eſſent mẽbra xp̄i. Sicut
aũt neceſſe erat homi et cõueniebat vt ita
ſatiſfaceret xp̄s p eo. ita ɔueniebat homi

Qꝫ de⁹ nccãrio dat grãz recipiẽti ſacrã

vt ita vniret cũ xp̄o et daret ei grã xp̄i. et
q꞉ p tales res corpales ſeu ſigna dat grã
in aĩa. ꝛ hõ ſanctificat ꝛ recipit bñ eſſe. ꝛ
etiã q꞉ xp̄s ordiauit eas: ꝓpter h̄ debent
honorari ꝛ venerari: ꝛ debent eẽ ꝛ dici ſan
cta et ſacra ꝛ ſacramẽta. ꝙ̄uis ſint res cor
porales ꝛ viſibiles. vñ ſignificant res ſa/
cras ꝛ ſanctas: ꝛ p̄parant ad ſuſcipiendũ
res ſacras ꝛ ſanctas. ꝛ ſunt ordinata a ſa/
cratiſſimo et ſanctiſſimo xp̄o. q̄re nõ ime/
rito debent dici ſacramẽta. Et p ɔſequẽs
ſcala iſta eſt ſacramentalis.

Qꝫ p̄muꝫ ſacr̄m qd de⁹ ordinauit eſt
baptiſm⁹ ſeu ablutio in aqua. ꝛ ſacr̄m re/
generationis et renouationis in q̄ homo
ꝑditus et corruptus regenerat et renoua
tur in eſſe nouo ſp̄ũali et gratie.

Titulus.cclxxxiii.

Q Uoniaꝫ autẽ
iam declaratum fuit capitulo
de lapſu et corruptiõe hoĩs in
quo ſtatu eſt hõ lapſus et corrupt⁹ ꝙ̄tuꝫ
ad aĩam ꝛ liberꝫ arbitrium. ꝛ iõ oportet ꝙ
hõ totaliter mutet ab illo ſtatu corrupto
q̄ ad aĩam: et recipiat nouũ eẽ: ꝛ ꝑdat anti
quũ eẽ. q꞉ neceſſe eſt ꝙ recipiat ꝛ incipiat
bene eſſe et recedat a male eſſe. Neceſſe eſt
etiã ꝙ aĩa faciat nouas opatões: ꝛ relin
quat antiq̄s et veteres. Neceſſe etiã eſt ꝙ
abluat a corruptiõe ſua a ſua feditate et a
ſua macula ꝛ infectiõe quã ɔtraxit a ſocie
tate carnis corrupte. Neceſſe eſt etiã ꝙ fi
at plena remiſſio oĩs culpe omĩs offenſe ꝛ
oĩs peccati: ꝛ ꝙ deſtruat omĩs obligatio
ad penã. vt ſcꝫ aĩa ſit talis ꝛ reputet talis:
ac ſi nunq̄ peccaſſet: nec aliquam culpaꝫ
habuiſſet. Et iõ xp̄s ordinauit ad ſignifi
candum et repſentandũ omĩa iſta q̄ ſunt
inuiſibilia. ꝛ debent fieri occulte i aĩa. vt
ſcꝫ exterius in corpe fieret ablutio ꝛ laua
crum p aquã elementalẽ cum verbis ex/
preſſe ſignificantibꝫ ablutionẽ ꝛ lauacrũ.
dicendo: ego te baptiſo i noĩe p̄ris et filij
et ſp̄ũſſcti. Qd eſt idẽ ac ſi diceret: ego te
abluo et lauo. Iſta aũt ablutio viſibilis
que fit exterius in corpore: ſicut ordina/
tum eſt ſimul cum verbis ordinatꝭ: ſigni
ficat ablutionẽ inuiſibileꝫ et occultã ꝛ ſe/
cretã quã xp̄s facit in aĩa. Que q̄dem ab/

Significatio baptiſmi.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf